

TORONT6L

Ara 1 Din	Szerkesztősz6g 6s kiad6hivatal: Vel Bećskerek, Obiljeva (Z6polya) a. 1	POLITIKAI 6S T6RSADALMI NAPILAP	Az el6fizet6s 6ra:	Ara 1 Din
	Telefonsz6m6k: Szerkeszt6sz6g 281 Kiad6hivatal 21 S6rg6ny6lm: Toront6l, Veliki Bećskerek		Felel6s szerkeszt6: Dr. MARA JEN6	

A radik6lis-p6rt f6bizottsz6g6nak 6l6se.

A „Toront6l” tud6sít6j6nak t6virata

Beograd, szept. 7.

A tegnapi 6nnap 6s a mai vas6rnap dac6ra meglehet6s 6l6nk6s6g uralkodott a politikai 6letben.

Jovanovity Ljuba h6zeln6k dalm6ciai utj6r6l ma t6rt vissza Beogradba 6s visszat6r6s6hez a politikai k6r6k egy r6sze jelent6s komment6rokat f6z. Ma d6lel6tt a h6zeln6k m6r t6bb politikai p6rth6vel találkozott is a szkupstin6ban.

A k6pvisel6i klubokban is meglehet6s volt ma az 6l6nk6s6g. A demokrata-klubban a politikai helyzettel t6rgyal6t6k, m6g a radik6lis-klubban a radik6lis-p6rt f6bizottsz6g6 holnapi 6l6s6nek es6lyeit vitatt6k meg. Egyes verzi6k szerint val6szin6, hogy a radik6lisok holnap v6gleg hat6roznak abban a fontos k6rd6sben, hogy mennyiben t6mogatja a radik6lis-p6rt Jovanovity Ljuba megegyez6s6 politik6j6t.

A radik6lis-p6rt f6bizottsz6g6nak holnapi 6l6se ut6n val6szin6leg m6r a k6zeli napokban egy radik6lis klub6l6st hívnak egybe, amely a radik6lis-p6rt tov6bbi politikai magatart6sa f6l6tt fog v6gleg d6nteni.

Radik6lis-p6rti k6r6kben kiz6rtanak tartanak minden olyan ak6i6t, amely a p6rt egysz6g6ben ellent6tet t6masztana. Ezekben a k6r6kben h6z6sra veszik, hogy Jovanovity Ljuba sem kezd semmif6le olyan ak6i6t, amely a p6rt egysz6g6 rov6s6ra menne 6s amely Pasity politik6j6t h6tt6rbe szorit6n6.

A N6psz6vets6g a leszerel6s k6rd6s6vel foglalkozik.

A „Toront6l” tud6sít6j6nak t6virata

Genf, szept. 7.

A N6psz6vets6g k6zgy6l6se egyhangulag elfogadta az angol-fr6nci6 rezoluci6t a d6nt6b6r6s6g fel6ll6t6s6r6l. A rezoluci6 sz6vege az, hogy a k6zgy6l6s tudom6sul veszi a k6pvisel6t k6rm6nyok nyilatkozat6it, amelyekben megleged6ssel l6tja a v6gleges b6ke fenntart6s6nak lehets6gs6 alapjait.

A k6zgy6l6s a k6l6nb6z6 szempontok 6sszegyztet6s6re r6videsen egy nemzetk6zi leszerel6si konferenci6t fog egybehívni. E konferencia el6tt a harmadik bizotts6g

meg fogja vizsg6lni a fegyverkez6sek korl6toz6s6ra vonatkoz6 okm6nyokat 6s a k6l6nb6z6 k6rm6nyoknak a k6l6s6n6s seg6lynnyujt6s6r6l sz6l6 szerz6d6stervezetre tett megj6gyez6seit, amely tervezetet a harmadik bizotts6g dolgozta ki a k6zgy6l6s javaslat6ra.

Korosec k6zoktat6si miniszter Bećskerekben.

A miniszter a n6vvegyelemz6s teljes megs6ntet6s6t jelentette ki.

— A „Toront6l” tud6sít6j6t6l. —

Bećskerek, szept. 8.

6nnapja volt vas6rnap Bećskerek v6ros6nak, mert az új k6rm6ny egyik vez6ralakja, dr. Korosec Antun k6zoktat6s6gyi miniszter megl6togatta v6rosunkat. A miniszter l6togat6sa tulajdonk6ppen nem volt hivatalos jelleg6, hanem udvariass6gi aktus P. Rodies Rafael p6pai adminisztr6torral szemben. A kultuszminiszter l6togat6s6r6l a k6vetkez6 jelent6s6nk sz6mol be:

Dr. Korosec Antun k6zoktat6s6gyi miniszter a vas6rnap d6lben tizenegy 6rakor 6rkez6 panesev6i vonattal j6tt Bećskerekre. Mint-hogy a miniszter l6togat6sa eg6sz v6ratlanul j6tt 6s j6form6n mag6n-l6togat6s sz6mba ment, a hat6s6gok a nagyobb 6nnap i fogadtat6st6l el6l6ttak 6s csak a hivatalos szem6lyek fogadt6k az 6llom6son a k6zoktat6s6gyi minisztert. Sokan a polg6rs6g k6z6l is megjelentek, azok, akik a miniszter v6ratlan l6togat6s6r6l valahogyan 6rtes6ltek. Az 6llom6s el6tt aut6k, kocsik eg6sz t6meg6, a Perronon pedig a rend6rs6g 6ltal volt kordonon bel6l a hat6s6gok fejei v6rt6k a miniszter vonat6t. A t6bbek k6z6tt P. Rodies Rafael p6pai adminisztr6tor, dr. Atanackovity L6z6r f6isp6n, Szretykovity ezred6s t6rparancsnok, Raity Szvetisl6v alisp6n, Kov6cs Istvan p6pai prel6tus, Alekszity Bogoljub polg6rmeester, Raity Tima v6rosi f6jegyz6, Krizanov P6ja v6rosi f6sz6mvev6, Sztanojovity M6ta f6gimn6ziumi igazgat6.

A k6zoktat6s6gyi minisztert, aki titk6ra kis6ret6ben 6rkezett meg, az 6llom6son a v6ros nevez6n Alekszity Bogoljub 6dv6z6lta, majd P. Rodies Rafael p6pai adminisztr6tor mondott n6h6ny meleg 6dv6z6l6 sz6t, amelyekre a miniszter megha-

tottan v6laszolt. A fogadtat6s t6nye ezzel le is z6rult, mert a miniszter ezut6n aut6n a v6rosba hajtatott, ahol a p6pai adminisztr6tor l6tta vend6g6l.

A d6li 6r6kban dr. V6rady Imre vezet6se alatt az egyh6zk6zsz6g k6l-d6tts6ge tisztelgett a minisztern6l, akit6l az egyh6zk6zsz6g ir6nti j6-akaratot 6s t6mogat6st k6rtek. A k6l-d6tts6g tisztelg6se sor6n megk6sz6nt6k a miniszternek legut6bb kibocs6tott rendelet6t, amelyben a Pribisevity-f6le n6vvegyelemz6s el-j6r6s megs6ntet6s6t rendelte el 6s ez 6ltal vissza6llította a tanszabads6got.

6r6mmel 6llapítjuk meg ezuttal, hogy a „Toront6l” volt az egysz6l az 6sszes kisebbs6gi lapok k6z6tt, amely a miniszter rendelet6t h6ven a miniszter intenci6i szerint magy6r6zta 6s k6z6lte le, mert a k6zoktat6s6gyi miniszter most is hat6rozatlan kijelentette, hogy

a n6vvegyelemz6s bes6ntet6se nemesak a n6piskol6kra, hanem az 6sszes m6sfajt6ju iskol6kra is 6ll.

Ez a n6vvegyelemz6s minden rend6i 6s rangu tanul6ra n6zve tehat megs6nik 6s a j6v6ben a tanul6 sz6l6k bevall6sa szerinti nemzetis6g alapj6n abba az iskol6ba iratkozhatik be, ahova akar.

A k6l-d6tts6g a miniszter kijelent6s6t nagy lelkesed6ssel vette tudom6sul 6s h6l6san megk6sz6nt6 azt az egyetemes kultura nevez6ben.

D6lben a p6pai adminisztr6tor eb6det adott a miniszter tisztel6t6re, amelyen azonban csak az adminisztr6tori udvar funkcion6riusai vettek r6szet. D6lut6n a v6rost tekintette meg a miniszter, majd az 6jjeli vonattal visszautazott Beogradba.

Atanackovity f6isp6n Bećskerekben.

— A „Toront6l” tud6sít6j6t6l. —

Bećskerek, szept. 8.

Mozgalmas napja volt vas6rnap a helyi hat6s6goknak. Dr. Atanackovity L6z6r f6isp6n 6rkezett meg Beogradb6l, hogy ker6l6te kiv6nalm6ir6l a helysz6nen szerezen tapasztalatokat. K6zben v6ratlanul Korosec k6zoktat6s6gyi miniszter

is meg6rkezett, ugy hogy a csendes bećskerek6i 6let egyszerre pezsg6 eleves6get nyert a magas 6llami funkcion6riusok vend6gj6r6s6val.

Dr. Atanackovity f6isp6n szombat d6lut6n 6rkezett meg aut6val Panesev6 f6l6l dr. Vlaskalin Milor6d bel6gyi inspektor kis6ret6ben.

A d6lut6n folyam6n fogadta mag6n6l a demokrata-p6rt vezet6 korifeusait, akikkel a k6zigazgat6si 6letben kereszt6lviend6 szem6lyi k6rd6s6kr6l t6rgyal6t. A t6rgyal6sok k6s6 estig tartottak, amelyek ut6n a Vojvodina-sz6ll6ban a f6isp6n tisztel6t6re t6rsasvacsora volt, a melyen a v6ros 6s a megye f6tisztvisel6i vettek r6szet.

Vas6rnap d6lel6tt a f6isp6n megl6togatta az 6sszes megyei hivatalokat, ahol Raity alisp6n bemutatta neki az egyes referenseket. Majd tiz 6rakor mag6hoz k6r6tte a magyars6g vezet6it, akiknek k6pvisel6t6ben dr. V6rady Imre, dr. Kardos Samu 6s dr. Mara Jen6 jelentek meg a f6isp6nn6l.

A f6isp6n sz6v6lyesen elbesz6lgett a megj6lentekkel 6s 6r6m6nk adott kifejez6st, hogy a magyars6g vezet6it megismerhette, majd a besz6d folyam6n kijelentette, hogy a nyilvánoss6g sz6m6ra is van kijelent6ni val6ja.

A k6rm6ny 6s a minisztereln6k intenci6ib6l — mondta a f6isp6n — ismer6juk azt a szellemet, amely 6t kell, hogy hassa eg6sz k6z6let6nket. Ny6ltan kimondotta a minisztereln6k, hogy a teljes jogegyenl6s6get akarja megval6sítani, amely nem ismer semmif6le k6l6nb6s6get az 6llam polg6rai k6z6tt. Ha a szerbek, horv6tok 6s szlov6nek mellett az orsz6g t6bbi nemzetis6gei is egy c6l fel6 fognak t6rekedni, ez csak az 6llam jav6t fogja sz6lgn6lni. Meg fogj6k szeretni ezt a f6ldet, amely mindenk6nek egyforma jogot biztosít. Ez a nagy munka természetesen egyik napr6l a m6sikra nem val6sít6that6 meg, ha a k6rm6nynek el6g id6t engednek, ugy programj6t becs6letesen kereszt6l fogja vezetni minden vonalon.

Majd kijelentette a f6isp6n, hogy ez alkalommal csak egy n6h6ny 6r6ra j6tt Bećskerekre, miut6n holnap fontos t6rgyal6sok sz6l6ltj6k Beogradba. Mostani utj6nak c6lja k6l6nben is csak az, hogy a ker6let kiv6ns6gait hallgassa meg a szem6lyi v6ltoz6sokkal kapcsolatban.

Ha a szem6lyi k6rd6sek neh6z 6gye v6gleg elint6z6d6tt, ugy r6videsen ism6t vissz6jn Bećskerekre 6s hosszabb id6t fog itt elt6lteni, hogy a v6ros 6s k6rny6k kultur6lis 6s gazdas6gi 6let6t alaposan megismerhesse.

A f6isp6n ezut6n r6sztevett dr. Korosec k6zoktat6s6gyi miniszter l6togat6s6n, majd d6lut6n visszautazott Beogradba.

Radicsék tárcát vállalnak a kormányban?

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, szept. 7.

Politikai körökben ma sokat kommentáltak a Radics-párt ismeretes kommunikációját, amelyben a kormány iránti lojalitásuk és hű együttérzésük kifejezésére kijelentették, hogy a kormányban képviseltetik magukat.

Más verziók szerint a Radics-párt időközben úgy döntött, hogy miniszteri tárcát nem vállalnak, de az államtitkári állások betöltésénél felajánlják a kormánynak szolgálataikat.

A háborús bűnösség fessegetése felfordulással fenyeget

A „Torontál” tudósítójának távirata

Genf, szept. 7.

Marx tudatta Anglia, Franciaország és Belgium miniszterelnökeivel, hogy kénytelen nyilatkozatot közzétenni, amelyben visszautasítja azt a megállapítást, hogy Németország felelős a háborúért.

Herriot az Emberi Jogok Ligája küldöttségének nyilatkozott Németországnak a Népszövetségbe való felvételéről. Elvileg nem ellenzi Németország felvételét, de azt előre közölnie kell, hogy a háborús bűnösségről szóló jegyzék elküldése beláthatatlan válságot idézne elő.

Az angol és a francia miniszterelnök utasították berlini nagyköveteiket, hogy a német külügyi hivatalnál járjanak közbe a bejelentett jegyzék elküldése ellen. A nagykövetek figyelmeztették a kormányt, hogy az ilyen lépés Németország pénzügyi és gazdasági helyzetére végzetes kihatású lehet. Németországnak a Népszövetségbe való felvétele ettől függ.

Korányi a magyar pénzügyi politika kérdéseiről.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Wien, szept. 7.

Korányi pénzügyminiszter ma újságírók előtt több fontos gazdasági ügyben nyilatkozott.

Kijelentette, hogy Genfben a népszövetségi delegátusokkal meg kell vitatni a magyar pénzügyi politika egyik legfontosabb kérdését, a szorzószám megoldását. A tizenhétzres szorzószámról vissza kell menni tizenötözerre. Ezt a kiegyenlítődest öt-hat hónapon belül várja, amikor a font és a dollár békeparitása helyreáll. Ennek bekövetkeztével megszűnik az osztrák és a magyar korona közötti értékkülönbség, ami mindkét országra nagyon kívánatos volna.

Korányi intervjújában kiemelte, hogy Magyarországot a genfi tárgyalásoknál legfőképpen a szövetségesek katonai ellenőrzése érdekli. Az idegen tiszteknek el kell távoznia Budapestről, hogy teljes legyen a béke.

A gimnázium magyar tagozatának harmadik osztálya veszélyben.

Megnövekedett a beeskereki gimnázium tanulójának a száma.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, szept. 8.

A beeskereki gimnázium alsó négy osztályába szerdán kezdették meg a beiratásokat. Vasárnap délutánra jelezték a beiratások befejezését, mivel azonban a délután folyamán szüneteltek a beiratások, még ma is felvesznek az alsó osztályokba tanulókat.

Tegnap délig hétszáznyolcvan tanuló irattak be a gimnázium szerb és magyar tagozatába, ami a múlt évihez viszonyítva, amikor mind a nyolc osztály tanulójának létszáma alig érte el a nyolcszázat, feltűnően magas szám. A legtöbben a szerb tagozat II. osztályába kértek felvételt, melybe tegnap délig nem kevesebb mint kétszázöt tanuló irattak be. A nagy létszámra való tekintettel, a tanulókat valószínűleg három osztályba osztják be.

Hogy a beeskereki gimnázium tanulójának száma ily hamarosan megnőtt, annak magyarázata főleg az, hogy a zombolyai szerb-német gimnázium megszűnésével az ottani tanulók nagyrésze Beeskereken folytatja tanulmányait.

A gimnázium magyar tagozatába

száznyolcvanöt tanuló irattak be. Az első osztályba hetvenkét, a másodikba negyvennégy, a harmadikba hat, a negyedikbe hatvanhat tanuló iratkozott be. Az első, második és negyedik osztályban eszerint megvan a megkívánt létszám és csak a harmadik osztály forog veszélyben, amely minden valószínűség szerint nem is fog megnyitni. Az osztály megszűnésének oka az, hogy a magyar tanulók egyrésze attól tartva, hogy a magyar tagozat harmadik osztályában nem lesz meg az előírt létszám, a szerb osztályba iratkozott be. Ha a szerb tagozatba került magyar diákok számához hozzávesszük a német nevű és az izraelita vallású diákok számát, megkapjuk a szükséges minimumot s így a harmadik osztály is biztosítva volt. A szülők itt mindenestre helytelenül jártak el, hogy ezt a megoldást nem kísérelték meg, mert még abban az esetben is, ha a magyar osztály nem nyitott volna meg, tantestületi vagy miniszteri engedéllyel még később is átíratkozhattak volna a szerb tagozatba, bár erre előreláthatólag nem került volna a sor.

HIREK

— szeptember 8.

A trónörökös születésnapja. A trónörökös első születési évfordulóját Beogradban nagy katonai pompával ülték meg. A székesegyházban ünnepi istentisztelet volt, a melyre kivonult a teljes helyőrség, a diplomáciai kar, a kormány tagjai és a hivatalok főnökei.

Beeskereken is megünnepelték Petár trónörökös születésnapját. Az összes templomokban istentisztelet volt, amelyen a katonai és polgári hatóságok fejei résztvettek.

A király nem érkezett Beogradba. Beogradban ma várták a királyi család visszaérkezését, amely azonban ismeretlen okból elmaradt. Hír szerint a király és a királyné holnap érkeznek vissza a fővárosba. Lehetséges, hogy a királyi pár utóüldülésre rövidesen Ilidze-fürdőbe megy.

Eljegyzés. Markovity Alekszander fodrász (Beograd) és Nagyvinzki Szaveta (Veliki Beeskerek) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

A vrsaci tűzoltótestület jubileuma. Ritka szép ünnepet ült tegnap a vrsaci tűzoltótestület. Tegnap ünnepelte meg ugyanis diszes keretek között fennállásának ötvenedik évfordulóját. Az ünnepségen a legtöbb bányai testület résztvett és a beeskereki is több vezetőtaggal képviseltette magát.

Mária Valéria meghalt. Egy szűkszavú távirat jelenti Wallheséből, hogy Mária Valéria főhercegnő szombat délután meghalt. Kivánságához képest esütörtökön fogják eltemetni a Wallhese melletti sündelburgi plébánia-templomban.

Műkedvelők előadása. Nyárai Rezső rendezésében folyó hó 13. és 14. én a beeskereki műkedvelők előadást tartanak a Városi Színházban. Az előadások iránt már is óriási az érdeklődés, mert ilyesmit Beeskereken nagyon régen nem láttak. Két vigjáték és egy operett kerül színre. A „Viakszvirág” című parasztdarabot nagy sikerrel játszották a budapesti Andrassy uti színházban, míg „A főnök ur neje” és a „Kis kadét” a Teréz-körtuti színházban még ma is műsoron van. A szerepeket a következő kiváló műkedvelők játsszák: Cs. Kugler Mariska, Heinrich Hilda, Flott Ilus, Maurics János, Takács János, Wehner György, Leffelholz László és Nyárai Rezső. A második és har-

madik darab között divatrevüröl gondoskodik a rendezőség, hogy a hölgyközönségnek ezzel is kedveskedjen. A toalettek a Heinrich-szalonnakreációi, a kalapok pedig Gresics Mára modelljei. Jegyek f. hó 9. től Almásy Elek könyvkereskedésében kaphatók és az előadás estjén a pénztárnál.

Három tüzeset volt Tordán. Az elmúlt héten három tüzeset volt a torontálmegyei Torda községben. Masa János gazdálkodónak a háza gyulladt ki és a szó szoros értelmében földig leégett. A lakóházzal szomszédos felszer, amelyben gazdasági felszerelési tárgyak voltak, ugyancsak a tűz martaléka lett. A második tüzeset Augstein József vendéglős házában történt, ahol csak kisebb mértékű pusztítást vitt véghez. A harmadik tűz özvegy Bakaj Lajosné üzletében tört ki, ahol nagybömbnyiségű áru hamvadt el.

Földmives-párti népgyűlés Torákon. Vuity Dimitrie bányai földmives-párti országgyűlési képviselő tegnap Torákon népgyűlést vezetett. Estére Beeskerekre jött, ahol mindössze néhány órát tartózkodott. A képviselő még az éjjel visszatért Beogradba.

Uj mozieszillag az International Bioskopban. Hétfőn és kedden a flandriai véreb (szívek hóhéra) monumentális történelmi film keretében mutatkozik be Roquette Meller, a világhírű spanyol tragika és William Eliot, kit a madridi nemzeti színháztól hódított el a film. A eseklménybe egy megindító szerelmi dráma szövődik bele, melyben a két nagy művész bámulatra ragadja a közönséget.

Magyarul, németül, franciául, angolul és olaszul beszélő 22 éves világot járt intelligens fiatalember sürgősen alkalmazást keres. Eddig-élő nagyobb hajóstársaságoknál volt alkalmazásban. Cim a kiadóhivatalban.

Az Aller képes családi lapja a legmodernebb és legérdekesebb illusztrált lap Igazi családi lap, emellett azonban friss ötletű, az egész világ érdekességeit, az emberiség minden problémáit felölelő újság. A komoly gondolkodó férfi, az asszony egyaránt talál benne magának való témát, emellett a gyermekvilág tudásszomját és érdeklődését is szolgálja. Nagy, negyven oldal terjedelmű lap, száznál több illusztrációval, köztük sok szép színes érdekes képpel. Tartalma mindent felölel. Számos érdekes elbeszélést, sok tudományos cikket s amellet kacagató illusztrált amerikai stílusú humort is nyújt. Minden tekintetben figyelemre méltó páratlan illusztrált lap ez, amely gazdag tartalmához és nagy terjedelméhez képest a legolcsóbb képes újság. Az ára

Az eredeti
875d

Schicht-szappan

a „Szarvas” védjeggyel, a világ legjobb és használatban a legolcsóbb szappana.

Figyelem a Schicht névre és a „Szarvas” védjegyre.

mindössze jelentősen érdeklődik az Orient megszerzéséért, melyik bármikor ten ajánlgyelmébe.

Vajdaság den hónap s a men ismerette meg a szeti szaf fontos az legebber foglalkoz állításu 6 dinár állandó utcai üzlet.

• Vasnánál, Vei szám 829.

A kofran

Inter

— A „T

Magas ember é a lehető francia k relve. A f quet, a fra ból három dik, hogy tásokat ta gyelje azo szervezetel ges térhó ne feledke désekről s figyelés tá tőke mily és nyer ta s hogy m vállal.

Amikor gain tulst kozása ut lyogva je kiküldetés lalkozása. hogy mit t az életpály francia ko teg jogász lébb megbí bad megle a volt elle egyenrang vándorutja jegyzi meg vagyok a melynek id S máris zöld igazol Dr. S. H mondja, ho utazott Szó Szmirnán. az SHS álla ciót. Boszni gatta meg. Bulgárián dani — kez

mindössze 10 dinár. Eddig 19 száma jelent meg a lapnak egyre fokozódó érdeklődés mellett. A lap kapható az Orientnél s ugyanitt raktáron megszerezhetők a lap összes régebbi számai, úgy hogy akinek valamelyik szám hiányzik, az Orientnél bármikor megkaphatja. Ismételtén ajánljuk a lapot mindenki figyelmébe.

Vajdasági Méhészeti Lapok. Minden hónapban gazdag tartalommal s a méhészekre rendkívül fontos ismeretterjesztő cikkeivel jelenik meg a Vajdaság egyetlen méhészeti szaklapja. Minden méhészre fontos ez a szaklap s azért a legmelegebben ajánlhatjuk a méhészet foglalkozók figyelmébe. A szép kiállítású folyóirat ára füzetenként 6 dinár s megrendelhető, valamint állandóan kapható az „Orient” főutcai üzletében.

• **Vas- és fémöntvényeket Krausz-nál, Veliki Becskere, — Telefon szám 829.**

A keleti államok — francia szemüvegen keresztül.

Interjú a francia kormány kiküldöttével.

— A „Toronto” tudósítójától. —

Becskere, szept. 8.

Magas fekete, 24 év körüli fiatal ember érkezett tegnap Becskerekre a lehető legjobb ajánlólevéllel, a francia kormány irásával felszerelve. A fiatal ember dr. S. H. Bousquet, a francia kormány megbízásából három évig a keleten tartózkodik, hogy a germán kulturális hatásokat tanulmányozza és megfigyelje azok behatását az idegen szervezetekre, számot adjon esetleges térdhódításáról, emellett azonban ne feledkezzen meg a gazdasági kérdésekről sem és tegye szorgos megfigyelés tárgyává, hogy a germán tőke mily mértékben vándorol át és nyer talajt a keleti országokban s hogy mily arányú érdekeltségeket vállal.

Amikor a bemutatkozás formaságain túlestünk és polgári foglalkozása után érdeklődtem, mosolyogva jelentette ki, hogy ezen a kiküldetésen kívül nincs más foglalkozása. Nagyon meglepődött, hogy mit találnak itt a keleten ezen az életpályán esodálkozni valót. A francia kormány évről-évre rengeteg jogást küld ki a legkülönbözőbb megbízatásokkal s így nem szabad meglepődni, hogy a franciákat a volt ellenség és London óta az egyenrangú államtárs kulturájának vándorútja is érdekli. Különböző is jegyzi meg mr. Bousquet, levelezője vagyok a „L'Illustration”-nak, amelynek időnkint cikket küldök be. S máris előmutatja az areképes zöld igazolványát.

Dr. S. H. Bousquet hamarosan elmondja, hogy Wienben él s onnan utazott Szófián, Konstantinápolyon, Szmírnán, Brüsszán, Athénen át az SHS államba, ahol eddig Dalmáciát, Boszniát és a Vajdaságot látogatta meg.

Bulgáriáról keveset tudok mondani — kezdte meg nyilatkozatát.

A bolgár nyelvet nem ismerem és így csak kevesekkel érintkezhettem. Erről az országról éppen azért nem tudok oly mélyreható adatokkal, tényekkel szolgálni.

Törökországban azonban már személyesen meggyőződtem az ottani állapotokról és kijelenthetem, sok érdekes dolgot tapasztaltam. Ami a közállapotokat illeti meglehetősen rossz bizonyítványt állíthatok ki az ottomán birodalomról. Kormányuk erősen nacionalista politikát folytat és a féktelen sovinizmus megfogja fojtani az állam fejlődési lehetőségeit. A nacionalizmus elsősorban az iparban fogja éreztetni hatását.

A keresztényeknek nincsen maradásuk. A nemzetiséggel összekötött vallási örület elkedvetleníti a más vallásúakat. Anatóliában máris nincs keresztény. Konstantinápolyban az európaiakat a szó szoros értelmében „kinézik”.

A lausannei békeszerződést az idotizmus szörnyszülöttének mondja a török nacionalista, amelynek semmi reális alapja nincs. Még mindig biznak a feltámadásban, a mely az ottománok országát a világbirodalmak közé emeli.

A franciákat különösen gyűlölik. A vasutállomásokról és az egyes középületekről eltávolították a francia feliratokat. A francia iskolákat csaknem kivétel nélkül bezárták. Szmírnából két kilométeres sétatut akartam tenni a környékre, európai ismerőseim azonban annyira lebeszéltek, hogy elállottam a tervemtől. A közbiztonság ugyanis nem áll valamilyen fejlett fokon, másrészt pedig az európaiak, különösen pedig a franciák ellen olyan féktelen izgatás folyik, hogy tanácsosabb a nép egyszerű fiaival sötét utcán vagy szabad térségen egyedül nem találkozni.

Az ipar pang és biztos léptekkel siet a teljes tönk felé. Brüsszából például már rég kiüldözték az örmény és görög textil munkásokat. A szakmunkások nélkül maradt ipar-telepek természetesen csak redukált üzemmel dolgoznak. Szmírna a háboru előtti Törökország legnagyobb ipari városa, ma halott, pusztulásnak induló helység. Az európai városrész leégett és a kormány nem is kísérel meg újjáépítését.

Ami a politikát illeti, Musztafa Kemal pasát jó katonának, de rossz politikusnak tartom, aki nagyon is mások befolyása alatt áll. Ugyanolyan erélytelen, mint akár Abdul Hamid. A kormány helyzete különben állandóan labilis és még az optimisták sem jósnak neki hosszú életet. A kommunizmus idején ott kísért már a határokon belül, lassan felőrli az állami gépezet alapjait. A beavatottak négy-öt évet nem adnak s a korhadt államhatalom kártyavárként összeomlik.

A gazdasági vonatkozású megfigyelései nem kevésbé érdekesek. Angliának — kijelentése szerint — kevés érdekeltsége van. Olaszországnak már lényegesen több — és főleg — tőkén kívül igyekeznek a faszizmust importálni.

Németország a fegyverszünet óta meglehetősen mértékben terjeszkedik. Németország az első állam, amely követtségét Konstantinápolyból az új fővárosba, Angorába helyezte át, hogy ezáltal is kedveskedjen az államhatalomnak. Gyártmányait a

belföldi áron alul, sokszor értéken alul is adja és mindenáron igyekezik a szénbányák felett részvénytöbbséget szerezni.

A franciák helyzete egyáltalában nem rózsás. Sok érdekeltségük megszünt. A dohány feldolgozásánál lekött tőkékük, ami a legjelentősebb vállalkozásuk, felszabadult s már kivonták Törökország területéről.

Törökországgal éles ellentétben áll Görögország. Szmírnában kihalt, Pireusban pedig új lendülésnek indul az ipari élet. A görögök és örmények kiüldözése Törökországból és a görögországi törökökkel való esere mindenképpen előnyös Görögországra. A kivándorló törökök hátrahagyják óriási ingatlanjaikat, a görög és örmény szakmunkások pedig megbesülhetetlen munkaerőket jelentenek a fellendülő görög ipar-
nak.

Jugoszláviáról — mondotta mosolyogva — egyelőre még nem mondhatok semmit, mert tulságosan kevés ideje tartózkodom még ebben az országban. Annyit kijelenthetek, hogy meglepően drágának találok az élemezést. Az a pénz, amiért itt adnak ebédet, Párisban is elegendő volna erre a célra. Agrárállamtól elvárni, hogy legalább az élelmiszerek árával visszamaradjon kissé a merkantilista országok mögött.

Sport

Vasárnapi eredmények.

Beograd. Jugoszláv Sportklub—Szlávia (Osijek) 5:2 (4:0) bajnoki.

Zagreb. Konkordia—Gradjanski (Osijek) 3:2 (2:1) barátságos.

Ljubljana. Sasc (Szarajevó)—Iirija (Ljubljana) 3:1 (1:1) barátságos. Hajduk (Szarajevó)—Gradjanski (Ljubljana) 3:3.

Wien. Vienna—San Sebastian 1:0 (1:0).

Amateur—MTK 2:0 (1:0).

Rapid—Wiener Sportklub 4:1 (1:0).

Simering—Hak 7:6 (5:3).

AK Obility—OSKV Vojvodina 2:2 (2:1). Bíró: Kolarity Beograd. A mérkőzés a beográdi alszövetség bajnokságáért folyt le 2×15 perces meghosszabítva. Nagy érdeklődés előzte meg a két bajnokesapat találkozását, mely tényleg megérdemelte azt. A csapatok nem mutatnak valami nagy technikai tudást, hanem az egész 120 percet erélyel küzdötték végig, úgy hogy a mérkőzés végig érdekes volt. Mi a noviszádiaktól többet vártunk. A magas passzok már rég kimentek a divatból. Szélsők állandóan offszcidban máskáltak. Az Obilityban nem esalódtunk. Minden erejüket beleadták a mérkőzésbe, úgy hogy megérdemelték volna a győzelmet, annál is inkább, mivel a második félidő közepétől csak 10 emberrel játszottak.

A vendégek legjobb embere a jobb bekk volt. Az Obilityból minden ember megtette kötelességét. A bíró egy az Obility által elért gólt nem adott meg, azonkívül több hendzset nézett el a vendégek tizenhatosán belül. A mérkőzés heves iramban kezdődött és a vendégek már az 5. percben vezetéshez jutnak Dudás

révén. Az Obility csak a 22. percben egyenlít Sirotanovity révén, ki egyedül kiszökve lövi gólját. A 44. percben lövi Podgradszki a vezetőgólt a kifutó kapus mellett. A második félidő 7-ik percében Nedity lö ujjabb gólt. A kapus már a hátlóból huzta ki a labdát. A bíró, ki egy kissé távoli volt, nem látta jól és így nem adta meg azt. A 10. percben egyenlitenek ki a vendégek a balösszekötő révén. A 30-ik percben a bíró kiállítja Francuskit, ki egy játéktársa után rugott. Az eredmény ez maradt egész a félidő végéig, így a bíró pihenés nélkül 2×15 percre meghosszabbítja a mérkőzést, mely a sötétben ért véget.

Kadima—Borac 2:1 (1:0). Barátságos. Bíró: Podgradszki. Mindkét mérkőzést az AK Obility pályáján játszották le.

Leffelholz II. és Gavrilov 4 hónapra lettek eltiltva a játéktól, mert a noviszádi válogatott mérkőzés alkalmával nem mentek el Noviszádra.

Sportünnepély Pancsevón. A „Pancsevacska Sportklub”, amely 1923 őszén alakult az athletika mindenféle ágának sportszerű művelésére és ezzel elő akarja mozdítani a pancsevói ifjuság testi, azonkívül a fegyelem útján az athletika nevelését, szeptember hó 13-án és 14-én tartja saját sportpályájának nagyszabású megnyitó ünnepélyét. Ez a pancsevói sportegyesületek közül az első, mely fiatalága dacára, saját pályával rendelkezik és ugy vezetőségénél, mint elveinél fogva első-sorban van hivatva az ifjusággal nemzetiségre való különbség nélkül a sport és athletika minden ágát megkedveltetni. Ezért örömmel üdvözöljük a „Pancsevacska Sportklub” megnyitását s nagy reményekkel nézve annak működése elé, felhívjuk az egyesületek és a sportpálya megnyitására az összes érdeklődők figyelmét.

Munkásnők

azonnal felvétetnek

Meleghy Testvérek

butorasztaloscégnél

Karadjordjev trg (Vásárter) 4.

Könyvelésben s egyéb irodai teendőkben több évi gyakorlattal bíró fiatal tisztviselő, szerb, német, magyar nyelvtudással, kereskedelmi végzettséggel, keres alkalmazást Szives megkeresések 1751 számú hirdetésre a lap kiadóhivatalába kéretnek. 1751

Női és gyermekfelsőruha konfekciómunkák leszállítását

az anyag átadása mellett feltűnő olcsó árban és kivitelben, minden mennyiségben elvállaljuk „Jelena” női- és gyermekfelsőruha divatszalon 1768 Szubotica, Alekszandrova II (Korzó).

Polgármesteri hivatal Velikibecskerek
21022-924 szám. XXXV

Sztáraécska község előjárósága.
1755/924. szám. 1778

Árlejtési hirdetmény.

A velikibecskereki városi villanyközpont és a városi vágóhid részére szükséges 1-3 uszaly lignit beszerzése céljából az első árlejtés f. é. október hó 1-ére iratik ki.

A lignit kalóriája 3500-4000 legyen, a minta pedig az árlejtés napján bemutatandó.

A 10 000 dinár biztosíték legkésőbb az árlejtés napján d. e. 10 óráig fizetendő be a városi pénztárba, az árajánlatok pedig délelőtt 11 órakor lesznek felbontva. Később érkező ajánlatok nem fogadtatnak el. A törvényben előirt illetékek a vállalkozót terhelik.

A többi feltétel naponta a hivatalos órák alatt a városi számvevőség irodájában betekinthező.

Felhivatnak az érdekeltek, hogy szabályszerűen felbélyegzett ajánlatukat a velikibecskereki polgármesteri hivatalnál adják be.

Az ajánlatok zárt borítékban „Szen ajánlat” jelzéssel látandók el. Velikibecskerek, 1924 szept. 1.

A polgármester helyett:
Rajity, vár. főjegyző.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy Sztáraécska (velikibecskereki járás) községhezánál f. é. szeptember hó 15-én délelőtt 9 órakor fog megtartatni

I.

60.000 kg kemény tüzifa és 10.000 kg koks beszerzése céljából a második szóbeli árlejtés;

II.

egy öreg féderes kocsi (Stájer-kocsi) eladása céljából a második szóbeli árverés;

III.

7 betonnal ármírozott községi kuterítés javítása céljából az első nyilvános árverés. Az előirányzott költség 20.000 dinár.

IV.

A községi épületek tetőinek, valamint kisebb javítások eszközlése céljából az első szóbeli árverés. Az előirányzott költség 5240 dinár.

A közelebbi feltételek Sztáraécska község előjáróságánál tudhatók meg. Sztáraécska, 1924 szept. 1-én.

Tihomir Jorgovity Jovan Magda
jegyző. biró.

Orlova (Sas) utca 2783. sz.
háza
szabad kézből eladó. Vétel esetén azonnal beköltözhető.
Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál.
1778

Méhviaszkoz
vesz minden mennyiségben
Weiterschán János
festékárusüzlete 972
Velikibecskerek, Fő-utca 16. sz.

Az iskola megkezdődött!

Tata, vegyél nekem cipőt!

Gyermek barna spanglis cipő	25-28. számig	79.-	Din
" " " "	29-34. " "	89.-	"
" " félfűzős	25-28. " "	109.-	"
" " " "	29-34. " "	129.-	"
" " " "	35-38. " "	149.-	"
Gyermekcipő, fekete és barna bokszbőrből, fűzős	magas 25-28. számig	149.-	"
	29-34. " "	169.-	"
	35-38. " "	199.-	"

Tekintsék meg kirakatainkat!

Nyomatott Pleitsz Fer. Pálnál, Veliki Becskerek.

Vendéglőátvétel!

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a „Zöld vadász”-hoz címzett Behring-féle vendéglőt (Knez Miletina [Niczky] utca) átvettük és azt továbbra is Hermál József üzletvezető ur fogja vezetni. Főtörekvésünk lesz, hogy jó ételek és italok, valamint szolid kiszolgálással t. vendégeink teljes megelégedését kiérdemeljük Jó házikoszt. Heti vagy havi abonnenseket mérsékelte ár mellett vállalunk. A t. közönség szíves pártfogását kérve, vagyunk tisztelettel

Tima Katic és Mirko Lazarov tulajdonosok.

Hölgyek és urak figyelmébe!

Szíves tudomására hozom a n. é. uri közönségnek, hogy legújabb divatu őszi és téli szövet-kollekcióim megérkeztek. Elvállalok férfiruhákat, felöltőket és télikabátokat a legújabb divat szerint és a legszolidabb ár mellett. Egyben értesitem a t. közönséget, hogy műhelyemben

NŐI DIVATSZABÓMŰHELYT

rendeztem be, hol a legújabb angol és francia divat szerint készítek női kosztümöket, kabátokat és raglánokat. Pontos és szolid kiszolgálásról kezeskedem. Tisztelettel

GYURA POPOVITY uri és női divatszabó velikibecskerek, Wilzonov trg (Vági gyógyszeriaral szemben).

Allandóan raktáron van és kívánságára hához szállítjuk a következő napilapokat és folyóiratokat:

Szerb nyelven:	Francia nyelven:	Die Kunst 50-
Vreme 1-	Le Temps 4-	Wild und Hund 15-
Politika 1-	Le Petit Parisien 4-	Deutsche Jägerzeitung 10-
Zabavnik 2-	Le Matin 4-	Westermanns Monatshefte 50-
Ilustrovani List 3:50	Le Journal 4-	Wiener Bilder 6-
Obzor 1:50	Journal des Debats 4-	Das Interessante Blatt 6-
Vesela Novine 1-	L'Humanité 4-	
Dom i Svijet 7:50	Le Sourir 12-	
Koprive 3-	Journal Amusant 10-	
Zagrebački Sportski List 3-	La Vie Parisienne 12:50	
Comodia 4-	Illustration 25-	
Sport 4-	Paris Plaisir 20-	
Magyar nyelven:	Angol nyelven:	Olasz nyelven:
Torontál 1-	Daily Mail 4-	Corriere della Sera 4-
Bácsmegegyei Napló (V. 3-) 1:50		Il Piccolo 4-
Délbácska 1:50		Divatlapok:
Világ (V. 6-) 5-	Német nyelven:	Die Schöne Wienerin 12-
Esti Kurir (V. 5-) 4-	Zagreber Tagblatt 2-	Record 12-
Pesti Tőzsde (V. 5-) 10-	Elegante Welt 25-	Toute la Mode 40-
Tőzsdei Hírlap 3-	Neue Freie Presse (V. 7-) 5-	Wäsche- und Handarbeitzeitung 10-
Aradi Közlöny (V. 3-) 2-	Neues Wiener Journal (V. 7-) 5-	L'Elegante 25-
	Neue Zeit 1-	Die Dame 30-
	Temesvarer Volksblatt 2-	Blatt der Hausfrau 8-
	Reigen 30-	Wiener Mode 15-
	Sport im Bild 25-	Chiffon 25-
	Die Börse 10-	Grande Mode 45-
	Fliegende Blätter 6-	Juno 55-
	Ost und Süd 4-	Star 60-
	Moderne Welt 20-	Modemwelt 15-
	Das Illustrierte Blatt 6-	La Vraie Mode 16-
	Die Fackel 30-	La Coupe Exquise 50-
	Lustige Blätter 12-	Praktische Berlinerin 12-
	Meggendorfer 6-	Paris Mode 30-
	Die Woche 14-	Paris Elegant 40-
	Junggeselle 25-	Időszaki füzetek:
	Fussball 10-	Nick Carter 5-
	Der Kicker 8-	Buffalo Bill 5-
	Berliner Ill. Zeitung 7-	Indiánus történetek 4-
	Hamburger Ill. Zeit. 4-	Ullstein: Die spannenden Bücher 10-
	Jugend 20-	Ullstein: Romane 20-
		Kronenbücher 16-

Árak dinárban értendők. (V. = vasárnapi szám.)
Ezeket kívül kívánságra bármely napilap és folyóirat nálunk eredeti áron kapható.

„Orient“

hírlapterjesztő vállalat V. Becskerek, Aleksandrova u. 5.
Hirdetéseket felvesszünk eredeti kiadóhivatali áron a világ bármely lapja részére. 1458

Kiadja Pleitsz Fer. Pál.

Ára	Sz
1	Sz
Din	Sz

A kir

Alekszand...
ma délután...
topesideri...
tón bejött...
párt az áll...
minisztere...
miniszter...
rendőrfőkap...
Egyelőre...
hogy a kir...
végig vagy...
dőre megy...
ban maradt...
több vezető...
cián fogadn...
zódják a p...
Miután a...
kommuniké...
hogy táref...
azt hiszik...
konstrukció...
fog elinté...
az a hír j...
csak az áll...
tésénél kiv...
mai esti le...
tudja, hogy...
Predavec m...
pedig miut...
ter lép be a

A radik

gának ül...
A politik...
lődéssel vá...
bizottságna...
sét. Az ül...
ták meg, s...
cáfolták, h...
ülést. A ra...
litják, h...
határozta m...
elsősorban...
a kormány...
a szkupstin...
Az egyik...
hogy amenn...
márosan egy...
főbizottsá...
fognak egy...
végelegesen...
lis-párt álla...
pedig a sz...
rövidesen ö...
lyamán meg...
kális-párt f...
sét.

Kormányk...
hogy a rad...
nak egybeh...
maguk a ra...
portálták, b...
merhető ten...
vity Ljuba...
litsék, akik...
kább a meg...
hajlanak és...
merek polit...